

29.9.2018 www.cas.sk

Ako sa nám žilo pred rokom 1989

Pôžičky na bývanie mali vyššie úroky

Autor: Jozef Čavojec, Ivan Šuplata | Foto: anc

BRATISLAVA - Mladá generácia si dobu pred rokom 1989 nepamätá, tí o niečo skôr narodení však často s nostalgiou spomínajú, že všetko bolo v tých časoch lacnejšie. Je to skutočne tak, platili sme reálne skutočne menej ako dnes? Pravdou je, že ceny boli nižšie, ale zároveň aj platy dosahovali skoro iba desatinu dnešných.

Rodinný rozpočet našich domácností najvýraznejšie zaťažuje riešenie vlastného bývania. Dostatok peňazí na byt či

dom má dnes len málokto. „Pred rokom 1989 bola úroková sadzba na individuálnu bytovú výstavbu stanovená štá-

tom na 2,7%. V súčasnosti si môžu zobrať ľudia na Slovensku hypotéku s úrokom aj oveľa nižším, v priemere je to 1,5%,“ približuje analytik Jaroslav Ondrušek zo spoločnosti Home Credit. Za socializmu existovali aj mladomanželské bezúročné pôžičky, no boli finančne ohraničené a nemali na ne nárok každý. Keď porovnáme ceny v obchodoch, niečo

zdraželo, iné, naopak, zlacnelo. „Úroveň mzdy a to, čo si za ňu môžeme dovoliť kúpiť, je odrazovým mostíkom pri hodnotení životnej úrovne,“ uviedla analytička Poštovej banky Jana Glasová. V roku 1989 sme v priemere zarábali 3 142 československých korún, kým v prvej polovici tohto roka 980 eur. Napríklad na kurča sme

v minulosti museli odpracovať jednu hodinu a 37 minút, zatiaľ čo dnes nám stačí 14 minút. „Môžeme povedať, že priemerne zarábajúci Slovák si dnes môže zo svojho zárobku dovoliť kúpiť viac tovarov ako v roku 1989,“ zhodnotila Glasová.

Ako dlho pracujeme na potraviny a spotrebný tovar

Chlieb 1 kg

1989
4,40 Kčs
14 min.

2018
1,35 €
8 min.

Vajcia 10 ks

1989
12 Kčs
40 min.

2018
1,40 €
8 min.

Maslo 125 g

1989
5 Kčs
16 min.

2018
1,34 €
8 min.

UKAZOVATEĽ	CENY		ODPRACOVANÝ ČAS	
Obdobie	1989	2018	1989	2018
Syr eidam tehla 1 kg	23 Kčs	6,35 €	1 hod. 15 min.	37 min.
Trvanlivá saláma 1 kg	60 Kčs	7,54 €	3 hod. 15 min.	44 min.
Kurča pitvané 1 kg	30 Kčs	2,34 €	1 hod. 37 min.	14 min.
Rastlinný olej 1 l	25,40 Kčs	1,64 €	1 hod. 22 min.	10 min.
Polotučné mlieko 1 l	2 Kčs	0,73 €	6 min.	4 min.
Bravčový bôčik 1 kg	20 Kčs	3,79 €	1 hod. 5 min.	22 min.

UKAZOVATEĽ	CENY		ODPRACOVANÝ ČAS	
Obdobie	1989	2018	1989	2018
Jablká 1 kg	6 Kčs	1,57 €	20 min.	9 min.
Zemiaky 1 kg	1,60 Kčs	0,64 €	5 min.	4 min.
Pivo 10% fľaškové 0,5 l	2,50 Kčs	0,52 €	8 min.	3 min.
Benzín 95 oktánový 1 l	8 Kčs	1,42 €	26 min.	8 min.
Pánsky oblek	997 Kčs	156,61 €	54 hod.	15 hod. 21 min.
Chladnička s mrazničkou	3 530 Kčs	401,07 €	22 dní	1 deň a 15 min.

Zdroj: Poštová banka, Štatistický úrad SR a Eurostat; výpočet NČ • Poznámky: Priemerné ceny v auguste 2018 • Priemerná hodinová mzda v roku 2017 10,20 €

1989

84 600 Kčs

27 mes.

Auto Škoda

2018

10 904,79 €

44 dní
13 hod.

1989

13 000 Kčs

83 dní

Farebný televízor

2018

663,24 €

2 dni
17 hod.

ROZDIEL V PLATOCH NEBOL VÝRAZNÝ

Jaroslav Ondrušek zo spoločnosti Home Credit - V minulosti, pred rokom 1989, neboli medzi platmi také markantné rozdiely, ako sú dnes a väčšina ľudí zarábala približne rovnako. Je zaujímavé,

že napríklad robotníci v ťažkom priemysle či baníci často dostávali vyššiu výplatu ako lekári alebo ľudia pracujúci v banke. Dnes je situácia s platmi úplne iná a rozdiely vo výške zárobkov sú obrovské, aj niekoľko násobne.

NA BYT SI MUSÍME POŽIČAŤ

Jana Glasová, analytička Poštovej banky - Do roku 1989 sa byty prideliovali vo veľkej miere zadarmo, alebo stáli v rozmedzí 20- až 40-tisíc Kčs, na pridelenie bytu si však záujemcovia museli počkať niekoľ-

ko mesiacov či rokov. V súčasnosti si síce môžeme vyberať z pomerne širokej ponuky zrekonštruovaných bytov alebo novostavieb, zväčša nám však vlastné úspory na kúpu nestačia a musíme sa poohliadnuť po úvere z banky.